

være en fast Ramme, udenfor hvilken Forhandlingerne ikke maa gaa; desto mere kræves der ogsaa en ganske anden Dygtighed, hvad der maa være indlysende for Enhver, en særlig Sagsførvdygtighed, som er udviklet i Justitsager. En saadan bliver uundværlig, og den kan ikke under nogenformhelt Forudsætning — jeg taler slet ikke om de pieblikkelige Forhold, men om hvilketformhelt Forhold — ventes hos en Amtmand. Man maa derhos hufte paa, at Anklageren tillige selv skal gennemføre Sagen; han staar for den dømmende Ret som Repræsentant for Anklagemagten, han skal være fuldt inde i Sagsførelsen, han kan paa den ene Side ikke være tjent med at faae hele sit Materiale ødelagt iforveien, og han skal paa den anden Side staa overlegen overfor det, han skal være vis paa, at Sagen er saaledes forberedt paa de foregaaende Hænder, hos Politimesteren og Undersøgelsesdommeren, at den ikke bliver spoleret for ham, at den ikke bliver lagt saaledes til Rette, at han ingen Vel kan komme. Det kræver, at, ligesom han maa se fremad til Sagens Forhandling, maa han se tilbage, have Overtillyn og Indfyldelse paa den Maade, hvorpaa Politimesteren foretager Efterforskningen og varetager Anklagerens Interesse under Forundersøgelsen. Alt dette er der ikke Tale om, at man enten med Hensyn til de formodede Egenstaber hos Amtmanden eller med Hensyn til den Tidsanvendelse, der kræves, fornuftigvis nogensinde kan vente at finde hos Amtmanden. Men saa kunde man vente det hos en Abjungeret hos ham. Sa deri kan jeg være fuldstændig enig; men denne Abjungerede maatte saa stilles fuldstændig uafhængigt af Amtmanden, og saa blev han Statsanklager, og der blev da kun den Forskjel mellem Udfastet her og det ærede Medlems Rante, at Udfastet siger, at Statsanklageren skal selv have en Hjælpeanklager, at vi tro, at det ikke kan gøres af een Mand alene, medens det ærede Medlem mener, at det kan gøres af en enkelt Mand. Jeg tror ikke, at det kan gøres af en enkelt Mand, men det vil jo blive et Spørgsmaal, som kun vil kunne besvares af den praktiske Erfarings Vel. Paa et andet Punkt er Udfastet blevet angrebet med Hensyn til Konsekvenserne af Anklageinstitutionen, for at det ikke giver Forsvaret nok. Jeg skal i saa Henseende overfor det ærede Medlem for Præsts Amts 3die Valgkreds bemærke, at foraa vidt han har gjort gjældende, at det ikke giver Forsvaret eller den Sigtede nok, idet det ikke anerkjender visse Inhabiliteringsgrunde hos Dommeren, saaledes som den tyfste Rigslov, beror dette paa den store Forskjel i Forholdene. Naar det ærede Medlem siger, at det saakaldte Straffekammer, Anklagekammer, ikke kan deltage i Hovedforhandlingen, kjender Lovforslaget jo ikke Anklagekammer. Dette Anklagekammer i Tydsland gjør det, som efter vor Mening selve Anklageren skal gjøre. Hos os have Domstolene ikke den Opgave at sætte

under Anklage, og det er heller ikke Tilfældet efter Udfastet. Jeg bemærker dette ogsaa til det ærede Medlem for Sors Amts 2den Valgkreds (Alberti), som ellers stillede sig saa velvilligt til Sagen. Det er ikke og har aldrig været Udfastets Mening, at det er en Domstol, der skal henvise Sagen til Rævningerne; nei, det er Anklageren, der skal gjøre det. Men ganske vist er der indbrømt den Sigtede en Ret til at forlange en Prøvelse for Domstolen, saaledes at han kan sige: Kan denne Sag ikke afvises uden Hovedforhandling, er den ikke saa slet, saa urimelig, saa løst begrundet, er det ikke forud givet, at Mistanken er saa ubegrundet, at jeg ikke bør stilles for en Hovedforhandling? En Kjendelse herfor kan han forlange; men den Omstændighed, at en Dommer siger: Nei, saa ubegrundet finder jeg ikke Mistanken, at jeg ikke skulde ville høre Beviser førte frem, have vi ikke tænkt os som en Gindring af den Art, at den skulde gjøre ham inhabil til at sidde og dømme endelig efter Bevis. Vilde man være gaaet ind derpaa, da havde man indladt sig paa en Øbslen med Kræfter; men saa rigt udstyret med Kræfter er Udfastet ikke, at dette vilde være forfarligt. Heller ikke have vi ment at kunne udelukke Forhørsdommeren fra senere at paakjende Sagen. Atter her er der Noget, der er eiendommeligt for den tydske Rigslov. Efter denne er Forhørsdommeren Medlem af Landsretten, medens vi mene, at det skal være en Underdommer, hvad der jo passer efter vore Forhold. Derfor har den tydske Rigslov havt særlig Opfordring til at sige: I skulle anvende en anden Mand til at dømme end den, der har ledet Forundersøgelsen. Men det Forhold indtræder ikke hos os, og Spørgsmaalet vil overhovedet sjældent komme frem. I alle Politisager kan der ikke finde Forundersøgelse Sted, der skal der strax paadømmes; men der er jo visse Underretssager, hvor Forundersøgelse kan finde Sted. I disse har imidlertid Forundersøgelsen en anden Karakter, og det er da den Omstændighed, at Undersøgelsesdommeren væsentlig er Dommer, der gjør, at han ikke kan betragtes som inhabil til senere at dømme. Paa dette Punkt er der atter en Forskjel mellem den tydske Lov og Udfastet. Den tydske Lov gaar ikke saa vidt i at hævde Dommerstillingens Renhed under Forundersøgelsen og er derfor opfordret til at hjælpe derpaa ved at sige: Undersøgelsesdommeren er inhabil som paadømmende. Jeg tror, at dette er en væsentlig Forskjel, som gjør, at man ikke kan paaberaabe sig den tydske Rigslov i denne Henseende. Foraa vidt baade det ærede Medlem for Præsts Amts 3die Valgkreds (Leth) og det ærede Medlem for Sors Amts 2den Valgkreds (Alberti) gjorde opmærksom paa, at Adgangen til at faae Forsvar beskiftet er noget mere begrændset end selv efter den nugjældende Ret, saa erkjender jeg, at det er saa; men jeg tror ikke